

projekt UDENFORs
Årsberetning

**20
18**

Kort om Fonden projekt UDENFOR

projekt UDENFOR har i over 20 år arbejdet med socialt udstødte hjemløse mennesker. Det er organisationens formål at forbedre forholdene for samfundets mest udstødte gennem:

- direkte relationsarbejde med mennesker, der er udstødte.
- afdækning, dokumentation og formidling af viden om udstødende faktorer i samfundet, for at forebygge yderligere udstødelse.

Tid, tålmodighed og tillid er omdrejningspunkterne i projekt UDENFORs opsøgende og udgående arbejde. Organisationens gadeplansmedarbejdere er på gaden om dagen, aftenen og natten, hvor de møder hjemløse borgere og stiller sig til rådighed med tilbud om hjælp og støtte.

Samtidig arbejder organisationen på at dokumentere og formidle viden om hjemløshed og udstødelse, så det sikres, at den unikke viden, som projekt UDENFOR opbygger via en daglig kontakt med mennesker på gaden, formidles videre, skaber debat og gør en forskel for forebyggelsen af hjemløshed.

projekt UDENFOR arbejder aktivt og bevidst med at gå foran og eksperimentere med nye initiativer og projekter, som tager udgangspunkt i aktuelle behov på gadeplan eller i udstødende tendenser i samfundet.

Projekt UDENFOR er en ikke-erhvervsdrivende fond, med en bestyrelse, ansatte og frivillige. I løbet af 2018 var der 31 medarbejdere tilknyttet organisationen, som tilsammen udgjorde 15,8 årsværk. Ca. 40 frivillige var i 2018 tilknyttet hovedsagelig Den Mobile Cafe.

Bestyrelse

Organisationens bestyrelse er organiseret med et formandskab bestående af:

Bestyrelsesformand, *Preben Brandt* dr.med., psykiater og stifter af projekt UDENFOR
Næstformand, *Jens Elbirk*, forhenværende administrerende direktør i Psykiatrifonden og Aids-Fondet

Bestyrelsesmedlem, *Bente Groth*, seniorrådgiver ved CBS og forhenværende projektleder og direktør

Øvrige bestyrelsesmedlemmer:

Steen Moestrup, medlem af landsledelsen i LAP - Landsforeningen af nuværende og tidligere psykiatribrugere

Lars Benjaminsen, seniorforsker ved VIVE - Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd

Line Barfod, advokat hos Foldschack og Forchhammer

Emma Schmidt, kontorassistent på Forsorgshjemmet Overmarksgården og tidligere hjemløs

Charlotte Vange Løvstad, lektor i socialt arbejde, Via University College

Ledelse

Lisbeth Pilegaard, direktør

Bo Heide-Jochimsen, leder af gadeplansteam

Gitte Aalbæk, leder af udviklings- og formidlingsteam

Årsberetning 2018

4 Mød projekt UDENFORs nye direktør

6 På gaden

12 Formidling

16 Internationalt engagement

18 Nyt fra Forlaget UDENFOR

22 Finansiering og støtte

Årsberetning 2018, Fonden projekt UDENFOR
Redaktion: Anne Kirkegaard og Gitte Aalbæk
Ansvarshavende redaktør: Lisbeth Pilegaard
Layout: Anne Kirkegaard
Tryk: Eks-skolens trykkeri Aps

Mød projekt UDEFORS nye direktør

”HER SKAL VÆRE PLADS TIL ALLE”

Den 3. september 2018 startede Lisbeth Pilegaard som direktør i projekt UDEFOR. Med sig har hun mere end tyve års erfaring med ledelse, udvikling og drift af humanitære organisationer både herhjemme og internationalt.

”Jeg har været heldig at blive kastet ud i ledelse tidligt og haft meget ansvar i mine jobs. Det har naturligvis præget mig. Jeg er meget optaget af at få folk til at arbejde sammen på tværs og lære af hinanden. Jeg mener, at vi kan og skal kom-

plementere hinanden. Hvis man for eksempel skal adressere hjemløshed, så er der alle mulige aspekter, der spiller ind på det ellers umiddelbart ”simple” problem: at du ikke har en bolig. Men det kan ikke løses simpelt. Både løsningerne og årsagerne er meget komplekse, og det handler ikke kun om at finde en bolig.”

Du har tidligere sagt, at Danmark bør være foregangsland på hjemløseområdet. Kan du uddybe det?

”Ja, jeg mener at Danmark har et stort potentiale og en stor opgave

i forhold til at skabe mere rummelige byer, hvor der er plads til alle. Vi har de ressourcer, der kræves for at inddrage og inkludere sårbare og hjemløse i vores bysamfund, og det synes jeg, at vi i projekt UDEFOR skal minde vores politikere om. Vi burde kunne løse det her problem i Danmark.”

I forhold til byerne, så ser vi en tendens til mindre rummelighed. Både i forhold til danske hjemløse og i forhold til migranter, der er blevet ramt af en skærpet lovgivning. Hvad tænker du om det?

”Jeg har set utroligt meget rummelighed andre steder i verden, præget af fattigdom og krig, hvor folk har utrolig lidt. Jeg mener, at vi her i den velhavende del af verden sagtens kan rumme mennesker, der ikke ligner os selv. Hvor kommer den angst fra? Mennesker har altid migreret, og der er en masse positive ting ved migration. Migranter bidrager for det meste til samfundet, og de behøver ikke være farlige. Der synes jeg, at vi er utroligt dårlige til at se potentialet i nye borgere. Min holdning er, at vi godt kan finde løsninger, og jeg er overrasket over,

Tak for 2018

Tak til alle, der – på den ene eller anden måde – har været med til at gøre projekt UDEFORS arbejde muligt i 2018.

Jeres bidrag har været helt afgørende for vores arbejde for at forbedre forholdene for mennesker, der bor og lever UDEFOR.

Tak til offentlige og privatedonorer, som har støttet os økonomisk, og gjort det muligt at drive en bred palette af aktiviteter til fordel for særligt

at vi har et politisk system, der bruger et sprog og et narrativ, der bidrager til den angst nogle dele af befolkningen føler. Vi bør være foregangsland og vise, hvordan vi kan skabe plads til hinanden – for vi har plads til hinanden.”

Men det er vel naturligt, at folk mener, at vi ikke har ressourcerne til at tage os af migranter, når vi ikke engang kan tage os ordentligt af danske hjemløse?

”Når det gælder hjemløseområdet i Danmark, så tror jeg, at der skal mere innovation, nytænkning og tværfaglighed til at finde de gode løsninger. Vi har udviklet et fint velfærdssamfund, som er hårdt udfordret. Vi har på nogle områder et overbureaukrati, og vi er nødt til at gentænke hele systemet og stille de store svære spørgsmål til vores politikere, vores system og til os selv. Vi skal tænke nyt. Vi skal væk fra ghetto- og vanetænkning. Vi skal være mere agile og fleksible. Jeg tror på, at vi godt kan løse problemerne, men det kræver ’oprydning’ i det eksisterende system. Det løser ikke noget at sparke nedad mod mennesker som har det værre. Vi er

nødt til at tænke anderledes for at finde løsningerne.”

Men når man sparker nedad, så er det vel også udtryk for en følelse af retfærdighed, som er blevet udfordret med historierne om migranter, som har optaget sengepladser på herberg – eller med sagerne om ”Dovne Robert” og ”Fattig Carina”.

”Jo, og hvis den retfærdighedsfølelse skal opretholdes, så kræver det jo netop også, at man går ud fra at folk har et behov. Og det narrativ har ændret sig til at folk prøver at snyde og ikke har et reelt behov. Vi har et system, som er bygget på tillid, og den er på en eller anden måde blevet brudt, og det betyder så, at vi ikke længere på samme måde er solidariske. Det udfordrer systemet og folks empati – især overfor de mest sårbare i samfundet”

Hvordan tror du, at projekt UDENFOR kan bidrage til et system, der kan og vil løse de her udfordringer?

”projekt UDENFOR er en mindre organisation, der har en god forståelse for det reelle problem på grund

af dens arbejde, og på den måde kan vi være en slags forandringssagent. Det er ikke os, der alene kan eller skal løse udfordringerne, men vi kan bidrage med faglighed og viden. Vi kan være med til at udfordre systemet. Samtidig mener jeg også, at vi skal blive bedre til at tænke på tværs og tænke mere i alliancer, så vi sammen med de andre organisationer kan bidrage til et system, hvor man kan tænke nyt og tænke på tværs.”

Men hvis vi tænker mere i alliancer – risikerer vi så ikke at miste den agilitet og fleksibilitet?

”Jeg tror ikke alliancer svækker nogen i for eksempel fortalerarbejdet for bedre vilkår og rettigheder for udsatte hjemløse. Tværtimod kan arbejdet styrkes ved at stå sammen. Så er det op til organisationer at vise samarbejdsvilje og se på deres arbejde på den lange bane – for resulater opnår man ikke på den korte bane indenfor hjemløseområdet. Jeg håber, at jeg i arbejdet som direktør kan være med til at fremme løsninger både på gaden og i Folketinget.”

sårbare hjemløse borgere, som ofte ikke har mulighed for og ressourcer til at modtage den hjælp, de har behov for andre steder.

Tak til virksomheder, der har doneret varmt tøj, soveposer og kolonialvarer til uddeling på gaden.

Tak til de frivillige i Den Mobile Café, som i sol og varme, kulde og blæst, bruger tid på at dele mad og omsorg ud til hjemløse i Københavns gader – og til alle andre, der frivilligt har lagt deres engagement i orga-

nisationens arbejde og projekter til fordel for hjemløse.

En særlig tak til de hjemløse borgere, som dagligt udfordrer og udvikler organisationen.

projekt UDENFOR ser frem til, med manges hjælp, også at kunne gøre en forskel for de mest sårbare hjemløse i 2019.

Lisbeth Pilegaard

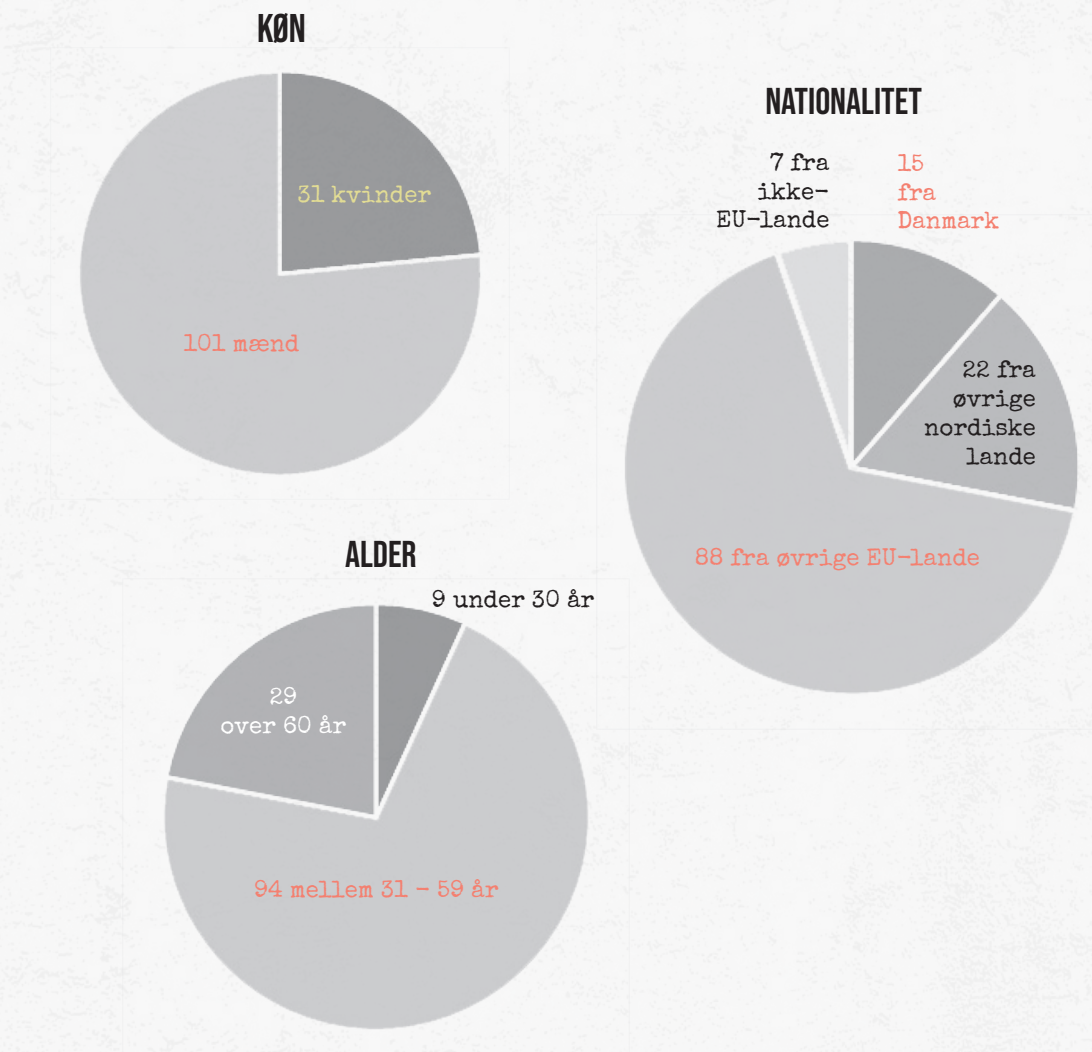
projekt UDEFORS gadeplansmedarbejdere opsøger sårbare hjemløse mennesker på gaden og stiller sig til rådighed. De tilbyder en relation, hjælp til at sikre basale fornødenheder og brobygning til relevante sociale tilbud.

Målgruppen for gadeplansarbejdet er mennesker, som bor og lever udenfor, som udover hjemløshed kæmper med flere sammensatte problemer og som ofte ikke modtager den støtte, de har behov for og/eller ret til.

2018 på gaden

projekt UDENFORs gadeplansmedarbejdere havde i 2018 længerevarende relationsforløb med 132 sårbare hjemløse på gaden. Af disse var:

Udover at tilbyde hjemløse borgere en relation med en opsøgende og udgående socialarbejder og sikre basale fornødenheder på gaden såsom mad, varmt tøj, soveposer og brobygning til relevante tilbud for den enkelte, har projekt UDENFOR i 2018 blandt andet hjulpet hjemløse borgere med:

- at komme indenfor og sove
- at genskabe mistet kontakt til familie/bekendte
- at agere bindeled mellem sagsbehandlere på tværs af hjælpesystemer
- støtte under hospitalsindlæggelser og brobygning ved udskrivelser
- anskaffelse af personlige papirer
- ture ud af vante omgivelser
- hjemrejser
- at komme i arbejde
- at komme i bolig

I 2018 har en større del af vores aktiviteter på gaden været støttet af FEAD - Den Europæiske Fond for Bistand til de Socialt Dårligst Stillede

Transitprogrammet

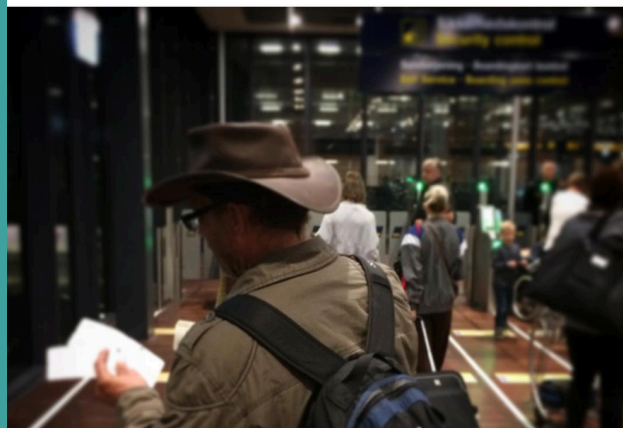
Med baggrund i projekt UDENFORs mangeårige erfaring med særligt sårbare hjemløse migranter indgår projekt UDENFOR i et samarbejde med Københavns Kommune og seks andre organisationer omkring et "Transitprogram". Transitprogrammet er målrettet udenlandske hjemløse, som udover hjemløshed har alvorlige sociale problemer kombineret med misbrug og/eller sindslidelse, og som derfor lever særligt udsat på gaden. "Transit" kan være en rejse fra Danmark til et hjemland. Det kan også være fra gaden til bolig, fra misbrugende til ædru osv. I 2018 har 14 borgere, som har ønsket at ændre deres komplicerede situation, modtaget hjælp gennem projekt UDENFORs Transitprogram. Derudover har projekt UDENFOR hjulpet andre i Transitgruppen i 22 sager, hvor der har været behov for "en god hjemrejse".

Den gode hjemrejse

Når vi hjælper sårbare hjemløse borgere tilbage til deres hjemland, sørger vi for at planlægge godt, at borgeren er stabil til rejsen, og at der er nogen til at tage imod ham eller hende i hjemlandet. Nogle gange rejser vi med for at støtte i hele processen.

projekt UDENFOR
Offentliggjort af Margit Ernst [?] · 9. oktober 2018 · 🌐

'God tur videre i livet!'
Her til morgen har vi fulgt en bruger i lufthavnen; ud af #hjemløshed og væk fra et liv på gaden i København. Tid, tålmodighed og stærke relationer har gjort denne store beslutning mulig.
#relationsarbejde #denGodeHjemrejse #projektudenfor

Brugere i arbejde

projekt UDENFOR har i 2018 fortsat arbejdet med konceptet "brugere i arbejde", som giver udsatte hjemløse borgere mulighed for at blive en del af et arbejdsfællesskab, tjene penge og prøve kræfter med et arbejde, som er tilrettelagt efter deres ønsker, behov og udfordringer. projekt UDENFOR har i 2018 haft brugere i arbejde som regøringshjælp, pedel og byggearbejdere.

Projekt Locker Room

Projekt "Locker Room" tilbyder aflåst skabsplads til særligt sårbare hjemløse mennesker. Tilbuddet om et skab er en del af organisationens relationsarbejde og er kombineret med tilbud om socialfaglig støtte. Størstedelen af de 72 skabe har været i brug hele 2018 (10 holdes altid frie til "akutte" situationer). Mange af brugerne benytter sig af Locker Room på daglig eller ugentlig basis.

Ture ud af vante omgivelser

32 hjemløse har i 2018 deltaget i "ture ud af vante omgivelser", hvor de har fået et tiltrængt afbræk fra et kaotisk liv på gaden og fået mulighed for samvær med andre og for nye oplevelser, nyt mod og nyt perspektiv. Blandt andet har projekt UDENFOR i 2018 arrangeret en fisketur, en juletræsfældnings-tur og en hestevognstur i Dyrehaven.

projekt UDENFOR
Offentliggjort af projektudenfor [?] · 5. december 2018 · 🌐

I går var vi på juletræstur. Det er efterhånden blevet en tradition at tage en gruppe hjemløse med ud og fælde årets juletræ. Men hvorfor gør vi det? Fordi det giver en pause fra livet på gaden og fokus kommer væk fra hjemløsheden. Relationen er i fokus, både brugerne i mellem, men også til os gadeplansmedarbejdere - på sådan en tur er formålet ikke at hjælpe, men på at være sammen, og vi oplever at være ligestillede. De hjemløse går forrest, når træerne skal fældes, og når der skal gives en hånd med. Vi endte også med et spontant smut til Kronborg slot, efter ønske fra en af de hjemløse. Det var en hyggelig dag og den sluttede med denne bemærkning fra en af brugerne; "det var en endnu bedre tur end jeg havde forestillet mig!" #hjemløshed #projektudenfor #juletræ #juletur #pause #relationer

Nattetællinger

Projekt UDENFOR udførte to 'nattetællinger' i 2018. Én i februar og én i september. Små hold (en blanding af gadeplansmedarbejdere, frivillige, samarbejdspartnere og bestyrelsesmedlemmer), afsøgte udvalgte områder af København fra kl. 01 til kl. 05. Der blev talt og beskrevet hhv. 48 og 90 gadesovere i forbindelse med de to tællinger. Hvert andet år indgår tællingerne i VIVE's nationale registreringer af hjemløse borgere i Danmark.

Ideen med at gå ud og tælle er ikke at få et fuldstændigt nøjagtigt tal på, hvor mange der sover ude i København, men en forståelse af hvem, der sover ude og hvilke forhold de sover under.

Inden tællerne går på gaden har de forberedt sig godt. De har været ude dagene før for at se efter gode sovesteder, og natterne før for at se om nogen rent faktisk sover der.

Artiklen (s. 9) er skrevet efter tællingen i september 2018, hvor 18 personer afsøgte København i fire timer.

LOVSTRAMNINGER GØR DET FARLIGERE AT VÆRE HJEMLØS

Af: Bo Heide-Jochimsen, leder af gadeplansteam, september 2018

Hvad er årsagen til, at vi på fem timer en nat i september kan finde 90 mennesker, der sover under forhold, der er både uværdige og utrolig barske? Hvordan er de endt der? Hvorfor er der ikke nogen, der gør noget? Og hvorfor har de hjemløse i år ændret adfærd på en måde, der forværrer deres i forvejen meget udsatte situation?

Antallet af hjemløse i Danmark er over de sidste ti år steget kraftigt fra cirka 5.000 i 2008 til cirka 6.500 i 2018. Samtidig er der stadig kun cirka 2.100 herbergspadser, og stort set ingen politisk interesse i initiativer, der kan vende udviklingen – bortset altså fra straf og en fortælling om, at det nok også er deres egen skyld. Det kan godt være, at dele af Christiansborg køber den fortælling, men det gør vi ikke.

De mennesker, vi møder på gaden, er i alvorlig krise. Det er mennesker, der har brug for al den hjælp, de kan få. Vi møder ældre kvinder, der er stærkt psykotiske med paranoide tanker om, at de bliver forfulgt hele døgnet og derfor ikke sover mere. Vi møder stofmisbrugeren, der bare prøver at overleve til næste fix. Vi møder alkoholikeren, der er faldet omkuld og sover med afføring i bukserne. Vi møder den unge mand, som aldrig rigtig er kommet i gang med livet. Når vi møder dem, er det først og fremmest med omsorg og næstekærlighed i tankerne, men det er også med en vis nervøsitet. Vi prøver at få afklaret, om der er noget akut. Kan de tage vare på sig selv? Har de nok tøj på, eller er de i så dårlig forfatning, at vi bliver nødt til at tage dem på hospitalet?

En ting, de alle har til fælles, er at de ikke hører til. De har aldrig fundet deres plads i samfundet. Nogle fortæller om en barndom med svigt, og om mistillid og svigt fra systemet – efterfulgt af et liv på gaden, hvor ingen rigtig interesserer sig for dem. Andre fortæller om livslange psykiske problemer, der er blevet dulmet med misbrug. De har ingen kontakt med familien, mangler alle former for relationer og lever derfor i absolut ensomhed. En ensomhed, der er invaliderende, og forstærkes ved oplevelsen af at leve i et samfund, der insisterer på, at ens værdi vokser ud af ens arbejde.

Når du lever på gaden er en af de største risikofaktorer netop ensomhed. Når vi møder de hjemløse, prøver vi altid at overbevise dem om at sove sammen. Så kan de hjælpe hinanden, hvis de bliver syge, overfaldet eller ramt af ensomheden. Vi giver dem også soveposer, liggeunderlag og spørger om de ikke vil ind og sove. Vi får altid samme svar: De vil hellere sove ude end inde på herberg, som er præget af misbrug, kaos og vold. Hellere fryse end være bange. Vi opfordrer også altid hjemløse til at sove på offentlige steder, hvor der er andre, der kan hjælpe dem, hvis noget går galt. Gerne på en varmerist eller en bænk. Alle disse tiltag kalder vi skadesreduktion og det er starten på den lange vej ud af hjemløshed. Tidligere har vi oplevet, at de hjemløse også har brugt de overlevelsestrategier, men det havde ændret sig markant på vores sidste nattetælling i september. De hjemløse, der sov ude den nat, sov alene. De sov gemt væk i fugtige kældre, mørke, afsidesliggende legepladser og andre steder, som på ingen måde indbyder til en tryk nattesøvn.

Og hvorfor? Fordi et politisk flertal på Christiansborg har besluttet, at det skal være kriminelt at sove ude – også når man ikke har andre steder at sove. Helt præcist er det begrebet ”utryghedsskabende lejre”, der står i lovteksten. Jeg har været til mange politiske møder, hvor jeg er blevet forsikret om, at det ikke er for at straffe de hjemløse, men for at skabe tryghed. Jeg har hørt, at den enkelte hjemløse ikke får forværret sin situation. Men nu står vi i den fuldstændig vanvittige situation, som vi i projekt UDENFOR forudsagde: De hjemløses bedste strategier for at overleve er blevet kriminaliserede, fordi man fra politisk hold har bestemt ikke at lave en social indsats, men en politiindsats der – i stedet for at hjælpe – stresser og forværrer situationen for nogle af de mest udsatte borgere, der lever i Danmark.

Jeg har spurgt en del jurister, hvad der skal til for at en adfærd er utryghedsskabende. Svarene har været meget forskellige, men ingen har nævnt at det at sove udendørs skulle være forbundet med utryghedsskabende adfærd. Lige nu er praksis, at det er den enkelte betjents vurdering, der afgør, om det er utryghedsskabende. Det gør mig utrolig utryk. Ikke fordi politiet laver et dårligt stykke arbejde, men hvordan skal den enkelte betjent kunne afgøre noget som jurister ikke engang kan forklare? Næste problem er lejre. Igen er der vel ingen, der tænker på en enkelt mand, der ligger og sover under et halvtag, som en utryghedsskabende lejr, men der er alligevel lige afsagt dom over en mand, der netop sov alene med et liggeunderlag og en pose med mad. Helt konkret betyder lovgivningen, at hjemløse ikke længere må sove samme sted hver nat, de må ikke opbevare mad, og de må ikke bruge liggeunderlag eller soveposer. Prøv at forstille dig, hvordan vi andre ville reagere uden mad i køleskabet og en seng med dyne, hvor vi vidste, vi kunne sove trygt efter en lang dag?

Det, vi oplevede på vores sidste nattetælling, er den direkte konsekvens af manglende politisk evne til at lave langsigtede sociale strategier, der kan hjælpe hjemløse mennesker tilbage til et værdigt liv. Fordi ingen ønsker at se den elendighed og armod som hjemløshed er udtryk for, har vi valgt at straffe i stedet for at hjælpe. Det er en meget forenklet tilgang til en meget kompleks problemstilling.

projekt UDENFOR er sikker på, at der til næste hjemløsetælling ikke er færre hjemløse, de har det bare dårligere.

Café UDENFOR og Byg UDENFOR

Aarhus har de seneste år oplevet en af landets største stigninger i antal af hjemløse – særligt blandt unge. Siden 2016 har projekt UDENFOR drevet to sammenhængende projekter i Aarhus: Café UDENFOR og Byg UDENFOR. I samarbejde med Arkitekter Uden Grænser og Monstrum har projekt UDENFOR og en gruppe hjemløse 'nybyggere' bygget seks unikke og flytbare huse, som er skabt til at understøtte det liv og den hverdag, som de hjemløse ønsker og føler sig trygge ved.

Aarhus kommune har i 2018 bevilget en grund, hvor de seks huse kan etableres i et 'levefællesskab', såle-

des, at de hjemløse får mulighed for at bo i deres selvbyggede huse og derigennem får nye muligheder for at indgå i fællesskaber i, omkring og udenfor deres bolig.

Projekterne i Aarhus er fortrinsvis finansieret af FEAD - Den Europæiske Fond for Bistand til de Socialt Dårligst Stillede.

Foto: Monstrum

DET HANDLER OM AT LEVE GODT

Af Margit Ernst, presseansvarlig i projekt UDENFOR

I Aarhus har en gruppe hjemløse været med til at bygge seks mobile boliger, som nu står klar til at blive flyttet fra projekt UDENFORs byggegrund lidt uden for centrum og ind til Tage-Hansens Gade, som bliver husernes og deres kommende beboeres nye adresse.

Medbyggerne har været med i hele processen fra de første skitser til det sidste søm, og de glæder sig til huserne bliver flyttet, så de også selv kan flytte ind sammen med deres nye naboer. En af medbyggerne fortæller, at det er vigtigt, at det bliver et sted, hvor folk blomstrer og får mulighed for at komme videre i deres liv; "Det skal ikke være hjemløsebyen," siger han. Det indfanger meget godt tanken bag projektet, som har handlet om at skabe processer og rammer, hvor folk kan bringe deres ressourcer i spil og opleve inklusion i det omgivende samfund uden at føle sig udstillet som 'udsat' og herigennem skabe forudsætninger for at leve et godt liv.

"Man kan bo og leve på mange måder, og målet med projektet her er at skabe rammer, der kan rumme medbyggernes ønsker og drømme om et hjem og en fremtid," siger direktør i projekt UDENFOR, Lisbeth Pilegaard.

De nye huse kommer til at dele adresse med det tidligere Amtssygehus, og beboerne vil få adgang til fællesfaciliteter og støtte i processen med etablere sig og skabe sig et godt liv og et trygt og udviklende fællesskab i og omkring boligerne. "Boligerne kommer til at rumme nye beboere, der har haft svært ved at føle sig hjemme i vores samfund og i sig selv. Derfor er det vigtigt, at vi ikke kun hjælper husernes kommende beboere med en god bolig. De skal først og fremmest hjælpes til et godt liv," siger Lisbeth Pilegaard.

Målet er, at erfaringerne fra byggeprocessen og fra bofællesskabet kan inspirere andre byer og aktører til at tænke i nye former for socialt bæredygtige bomiljøer. "Vi håber, at projektet kan skubbe på i forhold til at sikre, at bæredygtig arkitektur, diversitet, respekt og omsorg tænkes ind som en naturlig del af fremtidens urbane miljøer," siger Lea Wulff Lütken, der er projektkoordinator for projekt UDENFOR i Aarhus.

Den Mobile Café

Mandag til fredag og på udvalgte lørdage tilbereder projekt UDENFORs kok hjemmelavet mad (50 portioner), som bringes ud til hjemløse i Københavns gader, lejlighedsvis sammen med morgenmadspakker.

40 frivillige, som er koordineret af en frivilligkoordinator, og som arbejder tæt sammen med projekt UDENFORs gadeplansmedarbejdere, bringer maden ud på gaden.

Den Mobile Café er ikke blot madudbringning. Den fungerer også som base for kontakt, omsorg og skadesreduktion og er en vigtig del af projekt UDENFORs relationsskabelse til hjemløse og til observation af udviklingen på gaden.

Der blev i 2018:

kørt 255 ture med Den Mobile Café

uddelt 13.000 portioner aftensmad

uddelt 3.500 morgenmadspakker

Frivilligdagbog, november 2018

Dagens menu: Italiensk bondegryde med flæsk, bønner, tomat og selleri samt banankage

"Hej alle, så er vi tilbage efter en god aften med Den Mobile Café på gaden, hvor Livs mad endnu en gang var en succes. Lækkert med kage og frugt til supplement!

Otte fik mad på første stop, heriblandt et nyt ansigt, som vi helt klart får besøg af igen. På andet stop uddelte vi fem portioner ud bl.a. til Ronald, Klaus og Jesper. Vi fik en rigtig god snak med Jesper om hele hans situation, og hvor han opbevarer sine ting. Der efterspørges underbukser - har vi nogle vi kan tage med imorgen? På tredje stop fik vi delt 13 portioner ud til flere kendinge, bl.a. Troels som efterspørger vanter til sine kolde hænder. Der var meget stille og roligt på dette stop i dag. Ved sidste stop kom syv brugere forbi og fik mad. Flere havde behov for en snak, så det blev et langt og hyggeligt ophold.

Herefter kørte vi opsøgende omkring Gammeltorv og vi gik op ad strøget til Burger King. I alt uddelte vi, til stor taknemmelighed, 12 portioner i dette område, og fik ved samme lejlighed gjort opmærksom på caféens forskellige daglige stop. Da vi endnu havde lidt mad og kage tilbage kørte vi resten til en natcafé. De blev rigtig glade for det, og sagde, at der var lidt lavvande for tiden, så de tager hellere end gerne imod mad i denne tid, hvis vi igen skulle opleve at have lidt i overskud.

Efterårshilsener fra dagens to frivillige"

Udover de 40 frivillige café-værter, der har bragt mad ud på gaden i Den Mobile Café har projekt UDENFOR i 2018 haft frivillig(e):
kokke, køkkenmedhjælpere, cafémedhjælpere, byggerimedhjælpere, oversættere, en besøgsven og en forsker.

projekt UDENFOR

Offentliggjort af projektudenfor [?] · 5. november 2018 ·

Kong vinter står for døren, og det bliver mere og mere vigtigt for cafeens gæster at få et solidt måltid mad. I dagens ret er der godt med næring og en sund balance mellem de forskellige fedttyper, i form af gratineret torsk med råstegte kartofler, blomkål, forårsløg og ristede nødder. Der bliver også gjort klar til imorgen, hvor menuen står på farsbrød med kartofler, solbærkompot og flødesauce 🍷
#denmobilecafé #vinter #lidtilsidebenene

Projekt UDENFOR arbejder aktivt på at indsamle og formidle viden om de udsatte mennesker, organisationen møder på gaden, og på at skabe forståelse og debat omkring samfundets udstødende faktorer for at mindske dem.

Målgruppen er både den brede offentlighed, det politiske system, uddannelsesinstitutioner og fagfolk på området. Formidlingen foregår blandt andet i form af oplæg og undervisning, events, seminarer og konferencer, artikler i aviser og på udenfor.dk og gennem organisationens platforme på sociale medier.

2018 Formidlig

Med støtte fra Helsefonden og Oak Foundation Denmark drev projekt UDENFOR fra oktober 2017 til juli 2018 forskningsprojektet "Hjemløshed i et kønsperspektiv". Projektets resultater blev udgivet i rapporten:

"Jeg kan godt lide, når jeg kan dufte, at jeg har vasket fingre"
- En eksplorativ undersøgelse af kvinders erfaringer med hjemløshed.

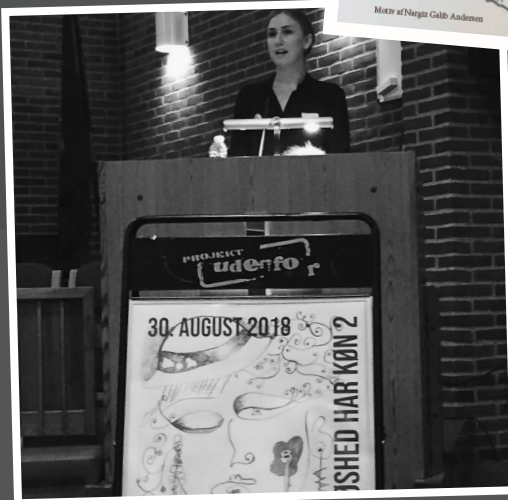
Læs mere på s. 19 og [hent rapporten på udenfor.dk](#)

Rapporten blev præsenteret ved projekt UDENFORs seminar "KVINDER UDENFOR - NÅR HJEMLØSHED HAR KØN 2."

100 fagfolk deltog i debatter, oplæg og og vidensdeling om kvinders hjemløshed.

projekt UDENFOR har efterfølgende taget initiativ til oprettelsen af et kvindeerfaringsnetværk for fagfolk.

"Hjemløse kvinder har været - og er nok stadig - underrepræsenterede i hjemløsestatistikkerne, og de er mindre synlige på gaden og i hjemløsetilbuddene end mænd. Blandt andet derfor har forskningen haft en tendens til at agere, som om de hjemløse kvinder udgør et mindre socialt problem i stedet for at udforske deres situation" - Anne-Sofie Wieland Maini-Thorsen, antropolog og forfatter af projekt UDENFORs kvalitative forskningsrapport om kvinders hjemløshed.

"Jeg oplever helt klart, at det er svært for hjemløse kvinder at få plads i hjemløsemiljøet. Det er hårdt, mandsdomineret og meget kønsopdelt, så et stort problem er ensomhed og manglende forståelse. Traditionelt set er hjemmet jo kvindens domæne, og det er næsten endnu mere skamfuldt at være hjemløs som kvinde. Desuden oplevede jeg stor forskelsbehandling på kvinder og mænd. Det er altid konfliktfyldt og stressende at være hjemløs, men der er højere til loftet for mænd, end der er for kvinder, når det gælder adfærd. Der skal være mere fokus på forebyggelse, og så ville det være rart, hvis der var større forståelse for kvinder og deres specifikke problemer." - Tidligere hjemløs kvinde på projekt UDENFORs seminar "Kvinder UDENFOR".

Temaaftener

I 2018 arrangerede projekt UDENFOR en række temaaftener under fire forskellige temaer: hjemlighed, normalitet, frihed og solidaritet. Med afsæt i temaerne talte hjemløse med forfattere, forskere og debattører om oplevelser, følelser og erfaringer. Arrangementerne blev afholdt på Københavns Hovedbibliotek og på Café Mellemrummet med ca. 200 deltagere.

Podcasts

projekt UDENFOR producerede i 2018 fire podcasts, der tager lytterne med ud på gaden og til temaaftener om hjemløshed. Der har været 300 downloads i 2018.

– HØR MERE PÅ UDENFOR.PODBEAN.COM/

Artikler og presse

I 2018 producerede projekt UDENFOR 39 artikler via hjemmesiden og fem nyhedsbreve, der satte fokus på kvinders hjemløshed, natte-tællinger, gaden om natten, zoneforbud, boligpolitik, hjemlighed og ulighed. Flere af historierne i nyhedsbrevene blev taget op af andre medier, som fx Kristeligt Dagblad, Politiken, Danmarks Radio, TV2, Avisen.dk og BBC. BBC tog med projekt UDENFOR på gaden for at se, hvordan zoneforbuddet påvirker vilkårene for hjemløse i København, i forbindelse med en igangværende debat om at indføre et lignende forbud i London.

– LÆS MEGET MERE PÅ UDENFOR.DK HVOR DU OGSÅ KAN TILMELDE DIG VORES NYHEDSBREV

Sociale medier

projekt UDENFOR har en aktiv socialpolitisk profil på Facebook, Instagram, Twitter – og som noget nyt: LinkedIn. I 2018 har projekt UDENFOR via sociale medier bidraget til debatten om zoneforbud, kvinders hjemløshed, udenlandske hjemløse, ulighed, sundhedspolitik, boligpolitik og inklusion.

Oplæg og undervisning

projekt UDENFOR tilbyder året rundt oplæg, foredrag og undervisning om hjemløshed. Rekvirenterne har især efterspurgt viden om det opsøgende arbejde, arbejdet i projektet 'Locker-Room' som både skadesreduktion og relationsskabelse, samarbejdet mellem de professionelle og de frivillige i projekt UDENFOR, unges hjemløshed og ulighed i sundhed.

I 2018 afholdt projekt UDENFOR 45 sessioner for i alt 802 danske og udenlandske deltagere.

13 sessioner

for politikere, virksomheder, organisationer, foreninger m.fl.

32 sessioner

for uddannelsesinstitutioner og praktikere.

- PÅ UDENFOR.DK KAN DU LÆSE MERE OM HVORDAN DU BOOKER OPLÆG OG UNDERVISNING

 projekt UDENFOR · 6. september 2018 · 🌐

I dag har vi haft besøg af 26 lægesekretærstuderende fra Aarhus Business College. Ané Kamper Borup og Tine Ertbjerg siger begge, at de har fået en meget bedre forståelse af både hjemløse og andre udsatte, "og en forståelse af, at det, der vil være en hjælp for os ikke nødvendigvis er en hjælp for dem. De skal ikke være os. De skal være sig selv."

Vi glæder os til at byde velkommen til et nyt hold på mandag!
#lægesekretær #ildsjæle #rummelighed @aarhusbusinesscollege

"Dear staff of projekt UDENFOR. Thank you so much for offering learning opportunities for our students. The three students who went out with the mobile café were very impressed with the work you are doing, and said the experience opened their minds as to the situations of people who are homeless. The two presenters to our group were clearly knowledgeable and passionate about their work - you are fortunate to have them as a part of your team".
- Assistant professor fra Grant View University, Iowa, US

Rekvirenterne har i 2018 været fra:
København, Frederiksberg, Aarhus, Søllerød, Vejle, Odense, Slagelse, Roskilde, Finland, Norge, Sverige, Belgien, Frankrig, Tyskland og USA

Vidensdeling om ungdomshjemløshed

I december 2017 afsluttede projekt UDENFOR et ungeprojekt, efter tre års arbejde på gaden med målgruppen unge hjemløse. Projektet er beskrevet i rapporten "Ung og UDENFOR", som skilrer muligheder og barrierer i arbejdet med nogle af de mest udsatte unge i Danmark (find rapporten på udenfor.dk). Den indsamlede viden fra projektet har i 2018 dannet grundlag for vores vidensdeling omkring ungdomshjemløshed, og for de yderligere aktiviteter organisationen har foretaget sig med denne målgruppe. Blandt andet har projekt UDENFOR indgået et samarbejde med et bosted for unge med svære psykiske og/eller sociale vanskeligheder. Bostedet har modtaget undervisning af projekt UDENFOR og vil fremadrettet stille akutværelser til rådighed til unge hjemløse.

projekt UDENFORs internationale engagement ligger i forlængelse af organisationens indsats omkring indsamling og formidling af viden om hjemløshed.

Arbejdet skal være med til at sikre tværnational udveksling af erfaringer fra lokal praksis, der relaterer sig til eksempelvis fattigdom, skadesreduktion, migration, husly og socialt arbejde og derved styrke et internationalt samarbejde til fordel for en forbedring af sociale forhold for hjemløse.

2018

Internationalt engagement

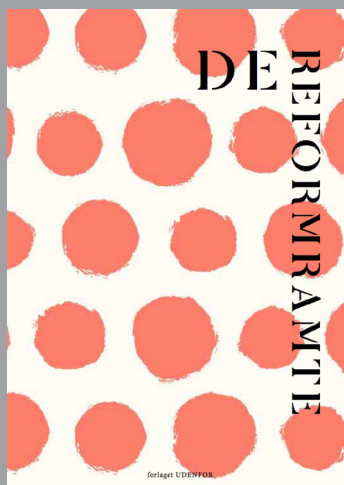
projekt UDENFOR er medlem af FEANTSA. FEANTSA er paraplyorganisation for organisationer i Europa, der arbejder med hjemløshed og projekt UDENFOR deltager fx i migrationsarbejdsgruppen.

projekt UDENFOR er medstifter af den tværeo-pæiske organisation 'SMES-Europa' og har siden opstarten i 1990'erne siddet i organisationens bestyrelse. Organisationen har først og fremmest fokus på gadehjemløshed og på mennesker, der er hjemløse og psykisk syge. Der lægges vægt på gensidig udveksling af viden og påvirkning gennem konferencer og seminarer.

projekt UDENFOR har i 2018 deltaget i det 3-årige Erasmus+ projekt 'Dignity and Well-being', som er inspireret af SMES' seminarer og ledet fra Lissabon. I alt involverer projektet syv europæisk lande og har som formål at gennemtænke og beskrive retningslinjer for arbejde med mennesker med hjemløshed og psykisk lidelse.

I 2018 har projekt UDENFOR undervist og holdt oplæg om hjemløshed i Danmark for 15 udenlandske delegationer fra Frankrig, Belgien, Tyskland, Sverige, Norge, Finland og USA

De reformramte

24 reformramte danskere skriver om deres møde med beskæftigelsessystemet og om de konsekvenser, mødet har haft for deres hverdag, deres familie og deres liv i det hele taget.

”Jeg tror, at alle med et handicap føler sig en lille smule mindreværdige, og jeg ville godt have bibeholdt den værdighed, der lå i mit arbejde, og i, at jeg – trods alt – kunne forsørge mig selv.”

DE REFORMRAMTE
af Chili Túrell, Susanne Jakobsen, Margit Ernst
(red.)
170 sider
95 kroner

68 km til fortuna

Maurerne, flamencoen, den andalusiske syndikalisme og anarkisme, de sociale bevægelser, digterne, civilsamfundet, undertrykkelsen, kærligheden og oprøret. At komme cyklende ad Ruta del Califato mellem de storslåede byer og bysamfund Granada, Cordoba og Sevilla, at besøge aktivisterne i Rey Heredia i Cordoba, at cykle ind i det socialistiske minisamfund Marinaleda og gennem den oversete men historisk væsentlige by Castro del RiWeren, Federico García Lorcás skrivebord i hans sparsomt indrettede værelse i huset i Granada. Det hele er næsten for forunderligt til at være sandt.

68 KM TIL FORTUNA
- SOLIDARITET OG CYKLING I SPANIEN
af Lars Hulgård
204 sider
178 kroner

Forlaget UDENFOR har udgivet fire værker i 2018
 Find dem på forlagetudenfor.dk

Med egne ord

Med egne ord er hverken en fagbog eller håndbog – der er ingen opskrift på, hvordan man overlever seksuelle overgreb i barndommen eller voldtægt. Med egne ord samler derimod personlige udtryk fra 14 kvinder, der frit beretter om deres oplevelser – og de overlevelsstrategier, der har været tilgængelige for dem.

Bidragydernes stærke og meget forskellige beretninger om overgreb er blevet til på skrivevorkshops hen over vinteren 2016-17. Overgreb defineres bredt – fra 'gråzoner' over daterape til misbrug i barndommen. Teksterne spænder formmæssigt fra novelle og fortælling over brev og fragmenter til digte og spoken word-poesi. Antologien rummer en bred aldersgruppe af kvinder – flere forskellige slags oplevelser med overgreb – og mange forskellige måder at skrive de traumatiserende oplevelser frem på.

Intentionen er at bidrage til en nuanceret debat om seksuelle overgreb og samtidig bryde tabuet. Eller tabuerne – der er stadig adskillige.

MED EGNE ORD
 - 14 BERETNINGER OM SEKSUELLE OVERGREB
 af Iben Claces og Marie Edelfeldt (red.)
 208 sider
 178 kroner

”Jeg kan godt lide, når jeg kan dufte, at jeg har vasket fingre”

”Hjemløse kvinder har været – og er nok stadig – underrepræsenterede i hjemløsestatistikkerne, og de er mindre synlige på gaden og i hjemløse-tilbuddene end mænd. Blandt andet derfor har forskningen haft en tendens til at agere, som om de hjemløse kvinder udgør et mindre socialt problem i stedet for at udforske deres situation. Sådan forklarer antropologen bag denne eksplorativ undersøgelse af kvinders hjemløshed, Anne-Sofie Wieland Maini-Thorsen. I sin rapport tegner hun et billede af en gruppe hjemløse kvinders barske oplevelser og erfaringer med ”hverdagen på gaden”, ”familien” og ”systemet”, og anskueliggør de strategier og ressourcer, som kvinderne sætter i spil for at overkomme deres situation eller gøre den mere udholdelig. Efter fem måneders kvalitativ research, kan forfatteren bl.a. konkludere, at de hjemløse kvinders ”kønnede” erfaringer eksempelvis kommer til udtryk i kvindernes oplevelser af, at deres hjemløshedssituation bliver mødt med uforståenhed og fordomme i samfundet, som peger tilbage på kulturelt funderede forestillinger om kvindens plads i den private, hjemlige sfære.

”JEG KAN GODT LIDE, NÅR JEG KAN DUFTE, AT JEG HAR VASKET FINGRE”
 - EN EKSPLOLATIV UNDERSØGELSE AF KVINDERS ERFARINGER MED HJEMLØSHED
 af Anne-Sofie Wieland Maini-Thorsen
 180 sider
 200 kroner

projekt UDENFOR inviterer til konference d. 26. september 2019

Urbaniseringen foregår hastigt over hele verden. FN har beregnet, at omkring år 2050 vil 70% af verdens befolkning bo i byerne. Der er pres på infrastrukturen, arbejdsmarkedet, boligmassen og miljøet. Også byernes indbyggere og deres fællesskaber er under pres, og i mange storbyer er antallet af hjemløse og andre udsatte stigende.

På konferencen undersøger vi konsekvenserne af urbaniseringen og præsenterer nytænkning og initiativer indenfor forskning og praksis, der kan bidrage til mere bæredygtig og inkluderende udvikling af byer i Danmark. Vi samler politikere, forskere og praktikere til en dag med debat, dialog og inspiration til at finde gode løsninger for vores byrum og håber at finde svar og ideer til spørgsmålene:

Kan boligpolitikken udfordres og ændres? Hvordan forebygger vi udsathed og skaber sunde og bæredygtige relationer mellem mennesker i det nære lokalområde og i byerne? Hvordan sikrer vi indsatser, som inkluderer de, der er udenfor, og forebygger, at udsathed opstår og som skaber sunde og bæredygtige fællesskaber?

Vi glæder os til at se dig d. 26. september 2019.

Læs mere og tilmeld dig på udenfor.dk

Konference om

DEN INKLUDERENDE

26.09.2019

Den gamle Toldbod / Folke Bernadottes Allé 45 / 2100 København Ø

Finansiering af projekt UDEFNFORs aktiviteter i 2018

projekt UDEFNFORs aktiviteter er i 2018 finansieret af midler fra både offentlige og private kilder.

Den væsentligste del af driften udgjordes i 2018 af en finanslovsbevilling på 6.1 millioner kroner. Desuden modtog organisationen 2.4 millioner kroner fra Den Europæiske Fond for Bistand til De Socialt Dårligst Stillede (FEAD), forvaltet af Socialstyrelsen. FEAD-midlerne er blevet anvendt til projekt UDEFNFORs aktiviteter i Aarhus, og til gadeplansarbejde i København. Derudover modtog projekt UDEFNFOR i 2018 midler fra Københavns Kommunes Transitprogram til særligt sårbare migranter, midler fra Puljen for Socialt Frivilligt Arbejde (PUF-midler) under Socialstyrelsen og en mindre bevilling fra EU-kommissionens Erasmus+ program.

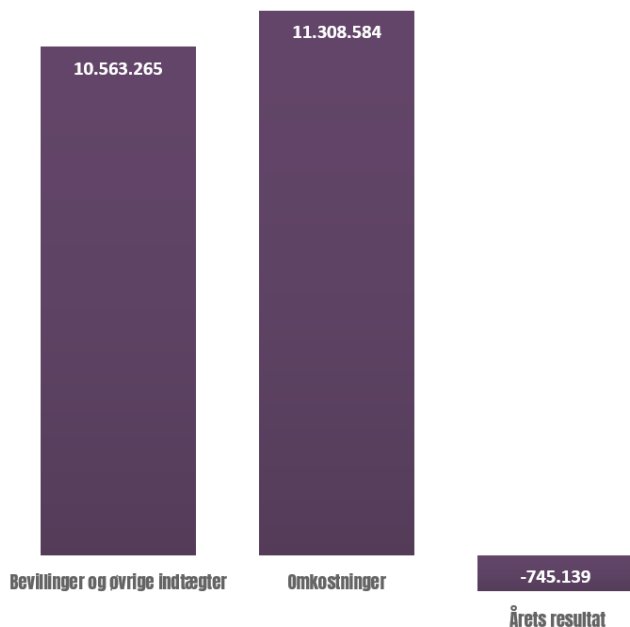
projekt UDEFNFOR modtog i 2018 15 donationer fra fonde og loger på i alt 818.000 kroner. Derudover modtog organisationen 550.000 kroner og gavekort øremærket til indkøb af byggematerialer i organisationens projekter i Aarhus. 9 virksomheder og CSR-samarbejdspartnere har doneret over 150.000 kroner. Derudover har 345 privatpersoner doneret over 90.000 kroner til organisationen.

projekt UDEFNFOR har desuden haft en mindre egenindtægt i forbindelse med udbud af undervisning og oplæg og ved salg af bøger.

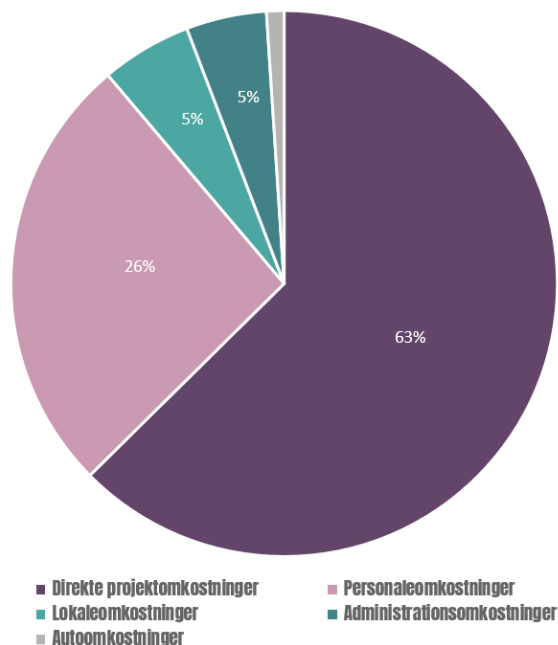
projekt
UDEFNFOR
blev i 2018
medlem af
Selveje
Danmark

Resultatopgørelse 2018

Sådan har vi brugt pengene i 2018

Find projekt UDENFORs seneste årsregnskab på udenfor.dk

Tak til

Air Group (Parken)
 Arkitekter Uden Grænser
 Bacher Work Wear
 Cooking for a course
 Daddirri Tea
 Den Bøhmske fond
 Det Arnstedtske Familiefond
 Dir. Henry Jørgensen og hustru Rigmor Jørgensens Fond
 Dir. Werner Richter og Hustrus Legat
 Ellen Hørups Fond
 Emmerys Nørrebrogade
 Ernst og Vibeke Husmans Fond
 FEAD - Den Europæiske Fond for Bistand til de Socialt Dårligst stillede.
 Fondation Juchum
 Frantz Hoffmanns Mindelegat.
 Grosserer H.P. Strengberg og Kristiane Strengbergs Mindelegat
 Gråkjær A/S.
 Heimstaden
 Helsefonden
 Helt oplagt

Helwegs Fond
 Hunton
 Illum
 Johs. Sørensen og sønner
 Komisen genbrugsmarked
 Københavns Kommune
 Larsen og Eriksen
 Legatfonden
 Lions Dragør
 Maj Invest
 Monstrum
 MTHP-Fond
 Nine United
 Oak Foundation Denmark
 Selskabet Kjæden
 Smag
 Socialstyrelsen
 STARK Fonden
 Superwood
 Tømmerhandler Johannes Fogs Fond

VIL DU HJÆLPE OS MED AT HJÆLPE HJEMLØSE PÅ GADEN?

MOBILEPAY
345 203

BANKOVERFØRSEL
2107 - 348 440 1720

STØT ONLINE
UDENFOR.DK/STOT

START EN INDSAMLING
PROJEKT.UDENFOR.DK

Fonden projekt UDENFOR

Ravnsborggade 2-4, 3. sal
2200 København N

info@udenfor.dk
3342 7600

Telefontid
man - tors: 9-16
fre: 9-14

Læs mere om projekt UDENFOR: udenfor.dk, og følg os på

@udenfor